

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๘/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ต.๔/๒๕๕๕

วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง นายบวร ยสินทร และคณะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งหมดวาระหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นโมฆะ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วย นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง นายประพันธ์ นัยโกวิท นางสดศรี สัตยธรรม นายสมชัย จึงประเสริฐ และนายวิสุทธิ์ โภธิแทน กรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการควบคุมและจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและสัดส่วนจำนวน ๕๐๐ คน ไปแล้วนั้น ผู้ร้องเห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้รวมทั้งการเลือกตั้งทุกครั้งภายหลังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้บังคับแล้วเป็นโมฆะทั้งสิ้น เพราะเป็นการดำเนินการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมายและตามรัฐธรรมนูญที่

- ๒ -

จะดำเนินการเลือกตั้งได้ เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดนี้ไม่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๓๐ มาตรา ๒๓๑ และ มาตรา ๒๓๒

ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ขอให้พิจารณาและสอบสวนถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ไม่มีอำนาจในการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา และเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ และมาตรา ๒๔๕ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งผลการวินิจฉัย ตามหนังสือลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า กรณีตามคำร้องมิได้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราใดหรือฉบับใดมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กรณีจึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งหมดวาระหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ และให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นโมฆะ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำ

- ๓ -

คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ แล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

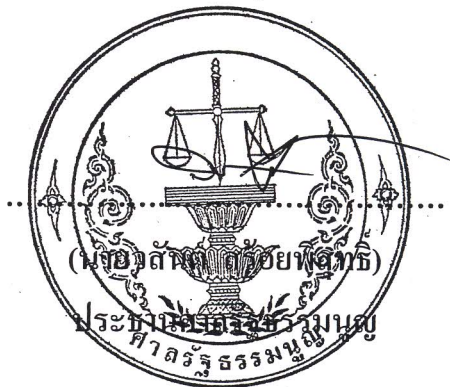
พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีของผู้ร้องนั้นเป็นการยื่นเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาหลายประเด็นด้วยกัน โดยในประเด็นแรกผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ และฉบับที่ ๒๖ เป็นประกาศที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ กรณีนี้ ผู้ร้องมิใช่เป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนั้น ผู้ร้องจึงมิอาจที่จะใช้สิทธิยื่นเรื่องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้ และเมื่อพิจารณาประเด็นอื่นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งพ้นวาระการดำรงตำแหน่งหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม

- ๔ -

๒๕๕๑ เป็นโมฆะ นั้น ผู้ร้องก็มีได้โต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดละเมิดสิทธิและเสรีภาพของ
ผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กรณีจึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒
ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗
(๑๔) และข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๑๘/๒๕๕๕)

(นายจรูญ อินทจาร)

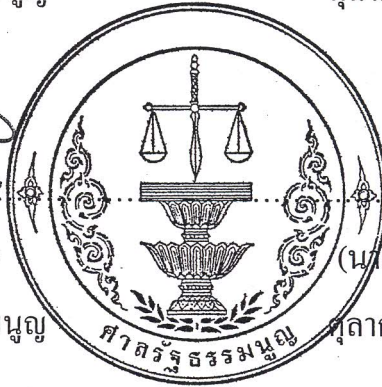
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ